

Cetatea Cavalerilor

2023 – ANUL IULIU MAIU !

NR. 6(34) Iunie 2023

Nr. 6 (34)/ Iunie 2023

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

Un interviu CUTREMURĂTOR! Câți dintre noi știm aceste lucruri?

Ioan Sabău Pop, Prof. Universitatea „Petru Maior” din Târgu Mureș, membru al Curții Internaționale de Arbitraj Comercial, într-un interviu pentru Formula As: „Este o tendință dirijată ca românii să fie scoși din toate centrele mari ale Transilvaniei”. “Statul român a plătit ceea ce se retrocedează azi”

- Despre jaful retrocedărilor din Transilvania s-a vorbit adesea în mass-media românească, cu toate acestea, el continuă nestingherit: clădiri publice, clădiri istorice sau particulare, mii de hectare de pădure sau chiar sate întregi sunt restituite fără ca statul să intervină... Ce se întâmplă?
- Într-adevăr, catastrofa retrocedărilor către maghiari care se petrece de ani de zile sub privirile nepăsătoare ale autorităților române, în ciuda tuturor strigătelor disperate ale societății, continuă. După părerea mea, este o tendință dirijată ca românii să fie scoși din toate centrele mari ale Transilvaniei. Dacă s-ar întâmpla doar în Târgu Mureș, aș zice că e un accident. Dar se întâmplă în toate orașele Ardealului, se întâmplă la Cluj, unde 160 de imobile din centrul orașului au fost retrocedate maghiarilor, în Oradea, Arad, Timișoara, Sibiu. Aceeași situație este și cu pădurile sau terenurile agricole transilvănene. Sunt restituiri către foștii grofi maghiari sau către instituții, în majoritatea lor ilegale sau abuzive.

- *Ce drept are familia unui fost grof maghiar să revendice și să primească zeci de mii de hectare de păduri românești, după câteva sute de ani?*

- Lăsând deoparte faptul că în Ungaria, de exemplu, indiferent de ceea ce aveai de recuperat, s-a impus un plafon de despăgubire de aproximativ 200 de mii de dolari și că românii nici măcar nu au apucat să primească ceea ce este al lor – peste 200000 de proprietăți, situația la noi a fost posibilă din cauza ignorării voite a unor înțelegeri și tratate internaționale în vigoare. Tratatul de la Trianon este unul dintre ele. Acolo se spunea clar că persoanele imperiului pot opta pentru cetățenie doresc, față de țările ce îl compuneau. Acestora li s-a spus optanți. În România, majoritatea optanților maghiari au ales cetățenia maghiară, și statul român a avut mai multe procese pe această temă, inclusiv la Curtea de Arbitraj din Paris, unde a fost reprezentată de Titulescu, ajutat de alți doi avocați mari ai timpului. Ungaria a fost reprezentată de contele Apponyi. Din moment ce optanții alegeau cetățenia maghiară, ei își pierdeau proprietățile din țară, după cum era și firesc, cu condiția ca România să le plătească optanților maghiari despăgubiri pentru părțile expropriate.. Deci, optanții care alegeau cetățenia maghiară renunțau la proprietățile lor din România și statul îi despăgubea. România era foarte bogată pe atunci, și Brătianu, ca să fie sigur că acest conflict se va șterge, a spus că pe lângă sumele decise la Paris, România va da încă 10% ca răscumpărare maghiarilor. Pentru asta, România a plătit, din 1927 și până în 1934, sume imense către acești optanți: echivalentul a 4,48 tone de aur, plus echivalentul a 87 de milioane de dolari ce trebuiau primiți de statul român ca despăgubiri de război și pe care România nu i-a luat, lăsându-i tot în contul plăților. Se plătea către un fond extern din Paris, “Fondul Agrar”, de unde banii erau distribuiți către optanții maghiari. Toate aceste pământuri și proprietăți au fost luate de statul român pentru a se face reforma agrară a lui Ferdinand, când toți țărani au primit pământ. Planul acesta a fost: s-a luat de la

cei bogați contra unei sume și s-a redistribuit către țăranii români. Deci, statul român a plătit deja ceea ce se retrocedează azi. Ceea ce s-a plătit atunci, în baza unui tratat și a unui proces la Paris, astăzi vine a patra generație a optanților și recuperează de la statul român – ceva ce nu le mai aparține de drept.

– *Dar românii, împrumătăriți prin reforma agrară, nu și-au făcut acte pe proprietăți? Cum le mai poate lua cineva ceea ce este al lor?*

– Din păcate, cei împrumătăriți erau atât de săraci și de neștiutori de carte, încât marea majoritate nu s-au înscris în cartea funciară. Situație care există și astăzi, când, la mai bine de 25 de ani de la revoluție, încă mai sunt oameni fără acte pe pământul deținut. În plus, atunci mai erau și alte impedimente. De exemplu, specialiștii de la Cartea Funciară erau foarte rari, plecaseră în Ungaria. Practic, era foarte greu să găsești un topograf la acea vreme. Ca să nu mai vorbim că foarte multe Cărți Funciare au fost luate de grofi și de cei care au plecat, și statul român s-a trezit cu această problemă națională majoră, imposibil de rezolvat pe termen scurt. Problema e cunoscută și, deși statul maghiar trebuia să restituie acele acte, nici în ziua de azi nu au fost returnate, chiar dacă avem și tratate noi care reglementează această problemă cu Ungaria. “Samsarii sunt de aici, din România”

– *Pare halucinant ce spuneți! Hoție pe față! De ce nu se confruntă, pur și simplu, lista optanților care au primit deja despăgubiri, cu lista celor care cer astăzi alte retrocedări?*

– La Tribunalul de Mare Instanță din Paris există aceste acte, dar nimeni, niciodată, nu a mers acolo să întoarcă măcar o filă! Și la noi, la Banca Națională, sunt o parte din aceste liste oficiale, dar funcționarii de-acolo nu vor să dea acces. În aceste acte s-ar vedea exact cât a dat statul român și cine a beneficiat de plățile acelea. Așa s-a ajuns cu un caz de la Toplița, unde familia Urmanzi, cu o restituire dubioasă, la fel ca și familiile Banffy, Elteteo, Kemeny, Kanouky, Kendeffy și alte familii ale foștilor grofi, care probabil se regăsesc pe lista optanților despăgubiți deja de statul român, dar care vin și cer din nou să li se retrocedeze suprafețe și averi imense.

– *Cum au curajul să mai ceară o dată ceva pentru care au primit deja despăgubiri?*

– Mulți dintre ei nu știau că au fost date compensații, mulți nu știau nici cum arătau exact vechile proprietăți deținute. Dar trebuie precizat că samsarii care au transformat retrocedările în sursă de profit sunt de aici, din România. Mergeau și băteau la ușă în Austria sau Ungaria și spuneau: “Iată, aveți de recuperat o avere imensă în România! Ne ocupăm noi, contra cost”. Se întorceau apoi în România, se întâlneau cu un prefect, sprijiniți de putere, și afacerea era foarte profitabilă. Deși statul român avea documente în arhive, nu le-au verificat. La noi, în Mureș, au fost 18.000 de revendicări ce trebuiau rezolvate rapid, cu presiuni de sus, de la oameni gen Hrebenciuc, Chioariu, Paltinu, Frunda și alții, așa că la comisii s-au luat decizii greșite. În acest context politizat s-au întâmplat lucrurile. La Sovata, un posesor de primește, în loc de 2 hectare, 2000 de hectare, doar prin falsificarea unei virgule. Prefectul a făcut plângere și parchetul din Sighișoara a venit după 8 ani, spunând că s-a prescris cauza. E un complex de complicități împotriva statului român, cu mize financiare enorme. A fost și multă ignoranță, nu doar corupție. Ar fi trebuit ca prin lege, arhivele să furnizeze date pentru proprietăți. Dar asta nu s-a întâmplat și s-a ajuns la paradoxuri precum cel de la Arcuș, unde a apărut un moștenitor din Africa. Nu știe unguerește, nu își cunoștea nici avocatul până să vină în România, dar el revendica o restituire de 11 milioane de euro! Asta, în timp ce o nepoată a lui Augustin Maior, fost prefect, prezent la Marea Unire, președinte al Astra și senator, nu a reușit să recupereze mai nimic din averea familiei, pentru că acești samsari au intervenit împotriva.

“Familiei lui Banffy i se restituie păduri de zeci de mii de hectare”

– *Ce spuneți aduce a crimă împotriva statului...*

- Sunt foarte multe asemenea cazuri, unele dintre ele dramatice, așa cum este cel al satului Nadeș. Acolo s-a cerut nici mai mult nici mai puțin decât retrocedarea întregului sat, cu cimitir, cu pământul de sub biserică și cel de sub casele oamenilor, adică aproape 8000 de hectare. Aceeași situație este acum în satul Idicel, pe care îl revendică în întregime familia Kemeny. La Târnăveni s-a făcut o cerere de retrocedare în numele unui mort. Omul murise din 1982 și cineva a venit cu o procură că îl reprezintă... Alt caz este al lui Banffy, care a fost criminal de război și a cărui avere a fost confiscată prin decizia tribunalului militar. Și totuși, familiei sale i s-au restituit proprietăți de păduri de zeci de mii de hectare. Unele sunt primite, altele în proces încă. Un caz clasic de restituire dubioasă este al familiei Urmanzi din Toplița. În 1944, e dat în urmărire ca criminal de război și moare în 1945. Dar astăzi vine fostul viceprimar al orașului, strânge documente și se dă nepotul lui Urmanzi. A primit în jur de 3000 de hectare și câteva clădiri. Apoi, sunt cazurile celebre cu Hrebenciuc și Paltin Sturdza și retrocedarea a 43.000 de hectare în județul Bacău (ați citit bine, patru zeci și trei de mii – n.red.), sau deputatul Marko Attila, care se ascunde și astăzi în Ungaria, fiind urmărit pentru retrocedări abuzive. E de subliniat faptul că multe dintre aceste retrocedări au la bază un fals.

- *Și autoritățile române, guvernul, parlamentarii nu reacționează în niciun fel?*

- Reacția este indiferența și amortizarea.. Când văd autoritățile române așa de inerte în fața unor astfel de catastrofe, nu pot decât să bănuiesc o complicitate.

“Ce se poate pentru maghiari și germani, pentru români nu se poate!”

- *În aceste retrocedări abuzive sunt implicate și instituții?*

- Da. E vorba despre biserica catolică, cea evanghelică și cea lutherană. O să încerc să vă explic situația cu cât mai puține detalii tehnice, deși pentru ceea ce vă spun există o documentare legislativă temeinică. Bunurile bisericesti sunt de două categorii: cele pioase – icoane, cărți sfinte etc. și cele civile – păduri, pământuri, clădiri etc. Nu avem nicio problemă cu cele pioase, ci cu cele civile. În 1942, printr-o convenție între “Grupul Etnic German” și bisericile evanghelică și lutherană, toate bunurile civile ale acestora sunt trecute în proprietatea “Grupului Etnic”, cele două biserici identificându-se cu el. “Grupul Etnic German” era o mișcare hitleristă, cum erau în România legionarii, însă cu membri mai duri chiar și decât naștii. Motiv pentru care, ulterior, a și fost desființată. După 1944, toate bunurile de pe teritoriul statului român aparținând inamicilor statului român și ai aliaților săi se preiau de către stat în administrare, mai puțin soldați, efecte de război și altele care se predau. Pentru asta, statul român a înființat CASBI – Casa de Administrare a Bunurilor Inamice. CASBI a preluat în felul ăsta tot ce deținea “Grupul Etnic German”, dar și tot ce dețineau legionarii. Numai că după revoluția din 1989, se înființează “Forumul Democrat German” la Sibiu și ei se consideră urmașii “Grupului Etnic German”. Ca urmare, revendică tot ceea ce le-a aparținut. Așadar, ignorăm convenția de armistițiu din 12 septembrie 1944, un document de drept internațional, ignorăm și Convenția de la Paris din 1948, care nu a fost o lege abuzivă a comunistilor, ci o lege dată pentru clarificarea situației după cel de-al doilea război mondial, la nivel internațional, și începem să retrocedăm în mod aberant.

Atunci, de ce nu le retrocedăm și legionarilor ceea ce au avut?

Cumva, pe același model s-a acționat și în cazul “Statusului Romano Catholic”, desființat în anii '30, care nu a fost persoană juridică cu drept de proprietate asupra clădirilor din Transilvania. Cu toate acestea, în 2002 se înființează o Asociație a Statusului Romano Catholic și se auto-proclamă continuatoarea și moștenitoarea vechiului Status, pe baza unei hotărâri judecătorești false și cu un procuror fie cumpărat, fie adormit. Această nouă asociație revendică aproximativ 2000 de clădiri din Transilvania, printre care unele de notorietate, precum Liceul Unirea din Tg. Mureș sau Liceul Piaristilor din Timișoara. Conform codului canonic însă, Statusul Romano Catholic nu avea personalitate juridică, ci doar Sfântul Scaun și Arhidiecezele. Deci, ei nu aveau drept de proprietate, ci doar de folosință. Cu toate acestea, statul român consideră noua asociație continuatoarea cu drept de proprietate a vechiului Status.

În același timp s-a reînființat societatea "Astra" din Sibiu. "Astra" a avut foarte multe proprietăți, mai ales pentru că, românii de peste Carpați au trimis ajutoare bănești imense, pentru că înainte de Marea Unire, au fost relații extraordinare între românii de dincolo și dincoace de Carpați. Dar spre deosebire de cazul Statusului, noua societate "Astra" nu este recunoscută și nu i se retrocedează NIMIC! **Și același lucru se întâmplă cu "Fundatia Gojdu"**. Deci, astăzi, în Transilvania, pe aceeași lege, pentru maghiari și germani se poate, dar pentru români nu se poate! Ca să nu mai spunem că imobilele cerute de Status au fost făcute cu contribuția românilor, după cum a descoperit în arhive domnul istoric Lechințan, la Cluj. Satele din jur dădeau muncitori la construcții, brânză, carne, susțineau românii cu ce puteau... Colegiul Unirea și Bolyai din Târgu Mureș au fost construite cu mai multă contribuție românească, și astăzi am ajuns ca statul român să plătească acolo chirie 20 de mii de euro pe lună!

4

- D-le profesor, acest interviu ar trebui marcat pe pagina de revistă cu doliu. Un doliu al jafului față de proprietățile românești, dar mai ales un doliu al nemerniciei acelor instituții ale statului, care "favorizează" infractorii împotriva intereselor țării. Nu suntem în fața unui caz de trădare națională (că tot îi place guvernului actual să vorbească de ea)?

- Este o nevoie urgentă de corelare a instituțiilor statului; cercetate arhivele, Guvernul să stabilească ce să facă Arhivele Naționale; să se specializeze procurori pe această problemă, să fie specializate instanțe pe această problemă. Trebuie creată o nișă legislativă care să revizuiască toate restituirile. Dacă există voință, într-un an se poate reglementa situația în Transilvania. Dar timpul contează mai puțin: orice nedreptate care poate să fie îndreptată, nu contează în cât timp, se îndreaptă.

- O întrebare de tip București: aveți o problemă cu maghiarii? Vi se pare că jefuiesc Transilvania, bucată cu bucată?

- Eu nu am o problemă cu maghiarii. Am o problemă cu dreptatea!

Redirecționat de Nicolas DIMA